



TER BESLISSING

Datum

9 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/266719

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Beslistermijn

16 december 2022

Aan

Staatssecretaris, ter informatie aan Minister

nota

Samenwerkingsprogramma Deelmobiliteit

Aanleiding

- In de verzamelbrief Duurzaam Vervoer van 23 juni heeft u een toezegging gedaan om de Kamer voor het einde van het jaar te informeren over het opzetten van een Samenwerkingsprogramma Deelmobiliteit.
- Op maandag 17 oktober heeft u een deelmobiliteitshub geopend in Utrecht bij station Vaartsche Rijn. Hierbij raakte u in gesprek met de wethouder Van Hooijdonk die aangaf behoefte te hebben aan meer landelijke samenwerking bij het onderwerp deelmobiliteit.
- De Green Deal Autodelen II en de City Deal Elektrische Deelmobiliteit zijn eind vorig jaar afgerond. In de evaluaties van de programma's gaven deelnemers waaronder BZK, gemeenten, projectontwikkelaars en deelmobiliteitsaanbieders aan behoefte te hebben aan een vervolg.
- In BO's Leefomgeving en BO's MIRT zijn (versnellings)afspraken gemaakt over investeringen in deelmobiliteitshubs.
- Bij de begrotingsbehandeling hebben verschillende Kamerleden aandacht gevraagd voor het onderwerp deelmobiliteit. Bij dit debat heeft u een aantal toezeggingen gedaan waaronder het versturen van bijgevoegde brief.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om akkoord te gaan met bijgevoegde brief voor de Tweede Kamer over het Samenwerkingsprogramma Deelmobiliteit, en deze dit jaar nog te versturen.

Kernpunten

Deelmobiliteit is voor het Rijk relevant omdat het bijdraagt aan verschillende maatschappelijke doelen, drie voorbeelden:

- De woningbouwopgave in stedelijk gebied wordt beter mogelijk gemaakt door lagere bouwkosten, verbeterde bereikbaarheid en minder ruimtebeslag van auto's;
- Afname van emissies (zoals CO₂ en stikstof) van automobilititeit en het versnellen van zero-emissie mobiliteit. Dit komt doordat deelauto's vaker elektrisch zijn dan auto's in privébezit en doordat gebruikers van deelauto's minder kilometers afleggen in auto's in vergelijking met bezitters van een privéauto;
- Het versterkt de kwaliteit van het openbaar vervoer doordat de first/last mile met deelmobiliteit kan worden afgelegd.

Het beleid voor deelmobiliteit en deelmobiliteitshubs staat nog in de beginfase. De Green Deal Autodelen II¹ en de City Deal Elektrische Deelmobiliteit² zijn eind 2021 afgerond en in 2022 geëvalueerd. Bij de deelnemers aan deze Deals bleek net als bij de lokale overheden een grote behoefte aan een vervolg. De behoefte zit voornamelijk in meer standaardisering, harmonisering en het delen van gezamenlijke kennis rondom gebruik, randvoorwaarden en opschaling van deelmobiliteit.

Uit gesprekken met steden, samenwerkingsregio's en provincies komen drie pijlers naar voren waar het programma zich op zal richten (de brief gaat hier uitgebreider op in).

- Pijler 1: Aan de slag met de koplopers
- Pijler 2: Systematisch leerprogramma
- Pijler 3: Overlegtafel deelmobiliteit

Krachtenveld

Gemeenten, (samenwerkings-)regio's, deelmobiliteitsaanbieders, projectontwikkelaars, BZK. Gemeenten, regio's en projectontwikkelaars geven allemaal aan een behoefte te hebben een samenwerkingsprogramma.

Toelichting

Politieke context

- In de verzamelbrief Duurzaam Vervoer van 23 juni heeft u een toezegging gedaan om de Kamer voor het einde van het jaar te informeren over het opzetten van een Samenwerkingsprogramma Deelmobiliteit.
- In antwoorden op Kamervragen (kenmerk: IENW/BSK-2022/174461) van 30 juni 2022 van de leden Van Raan en Van Esch (beiden PvdD) is deze toezegging herhaald.
- Bij de begrotingsbehandeling van 30 november en 1 december 2022, hebben verschillende Kamerleden vragen gesteld over deelmobiliteit. Hierover zijn aan de Kamer toezeggingen gedaan (zie bijlage). Een toezegging is het versturen van een brief over het samenwerkingsprogramma deelmobiliteit.

Financiële/juridische overwegingen

- In de budgettaire bijlage van het Regeerakkoord staat genoemd dat het budget voor "Vergroenen personenvervoer" onder andere besteed zou moeten worden aan het "opschalen van deelmobiliteit". Deze financiële middelen komen vanaf 2024 vrij en is nog nader in te vullen.
- In 2023 zijn er al middelen beschikbaar van de Klimaatvelop uit 2021. Bovendien dragen regio's en gemeenten bij.

Strategie

Het advies over een samenwerkingsprogramma is een uitkomst van gesprekken gevoerd door kwartiermaker Maarten van Biezen. Deze gesprekken heeft hij gevoerd met onder andere gemeenten en regio's en sluit aan bij het advies van de voormalige voorzitter van de Green Deal Autodelen II (Betty de Boer).

¹ Evaluatie Green Deal Autodelen II:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/05/31/evaluatie-green-deal-autodelen-ii>

² Evaluatie City Deal Elektrische Deelmobiliteit:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/03/31/evaluatie-city-deal-elektrische-deelmobiliteit-in-stedelijke-gebiedsontwikkeling>

Onze referentie

IENW/BSK-2022/266719

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Staatssecretaris, ter
informatie aan Minister

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

Brief voor Tweede Kamer over het Samenwerkingsprogramma Deelmobiliteit

Overgenomen motie 71 van het lid Van Der Graaf C.S., met dictum:³

- verzoekt de regering samen met gemeenten een handelingskader op te stellen waarin concrete maatregelen en goede ervaringen rond het bestrijden van overlast van deelscooters zijn opgenomen;
- verzoekt de regering in overleg met de VNG te bezien hoe in de model-APV die wordt opgesteld een vergunningsplicht kan worden opgenomen;
- verzoekt de regering voorts in kaart te brengen op welke wijze meer eenduidigheid in de maatregelen rond deelscooters tussen gemeenten verwezenlijkt kan worden, waarbij aanscherping van wet- en regelgeving betrokken wordt.

Aangenomen motie 53 van het lid Van Ginneken, met dictum:⁴

- verzoekt de regering een richtinggevend kader te ontwikkelen ter stimulering van de beschikbaarheid en het gebruik van deelauto's bij nieuwbouwprojecten.

Aangenomen amendement 51 van de leden Van Ginneken en Van der Molen, met de strekking⁵:

- Dit amendement strekt ertoe om binnen het Mobiliteitsfonds € 3 miljoen euro beschikbaar te stellen voor een pilot of pilots in het kader van de toegankelijkheid van deelmobiliteit.

Onze referentie

IENW/BSK-2022/266719

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Staatssecretaris, ter
informatie aan Minister

³ Kamerstuk 36200-XII, nr. 71. Motie van het lid Van der Graaf c.s. over een vergunningsplicht voor deelscooters en meer eenduidigheid in de desbetreffende maatregelen: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-36200-XII-71.html>

⁴ Kamerstuk 36200-XII, nr. 53. Motie van het lid Van Ginneken over een richtinggevend kader van deelauto's bij nieuwbouwprojecten: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-36200-XII-53.html>

⁵ Amendement 36 200 A, nr. 51. Mobiliteitsfonds voor het jaar 2023
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-36200-A-51.html>

Nieuwe schriftelijke toezeggingen gedaan naar aanleiding van het begrotingsdebat⁶:

Bouchalikh, K. (GL). Vraag:

Zou de regering willen onderzoeken hoe deelvervoer breed toegankelijk kan worden gemaakt, en dat ook bijvoorbeeld mensen met een laag inkomen, mensen met onregelmatige werktijden en mensen buiten de stad deelvervoer kunnen gebruiken. Hoe kijkt de staatssecretaris hiernaar?

Antwoord:

Het stimuleren van lokale mobiliteit en armoedebeleid is primair een verantwoordelijkheid van gemeenten. Verschillende gemeenten zijn in dat licht ook met deelmobiliteit bezig. Recent is het ministerie van IenW gestart met een verkennend onderzoek "inclusiviteit deelmobiliteit". Dit onderzoek zal naar de huidige planning in het eerste kwartaal van 2023 zijn afgerond en zal aan de Kamer worden toegestuurd. Hiermee wordt een stap gemaakt om inzicht te verkrijgen in het vraagstuk. Het vervolg is om daarna met gemeenten verder in gesprek te gaan.

Ginneken, L.M. van (D66). Vraag:

Kan de staatssecretaris toezeggen te onderzoeken hoe mensen met een kleine portemonnee, zoals mensen met een stadspas, in aanmerking kunnen komen voor een gereduceerd tarief zodat ook zij van een deelauto gebruik kunnen maken?

Antwoord:

Het stimuleren van lokale mobiliteit en armoedebeleid is primair een verantwoordelijkheid van gemeenten. Verschillende gemeenten zijn in dat licht ook met deelmobiliteit bezig. Recent is het ministerie van IenW gestart met een verkennend onderzoek "inclusiviteit deelmobiliteit". Dit onderzoek zal naar de huidige planning in het eerste kwartaal van 2023 zijn afgerond en zal aan de Kamer worden toegestuurd. Hiermee wordt een stap gemaakt om inzicht te verkrijgen in het vraagstuk. Het vervolg is om daarna met gemeenten verder in gesprek te gaan.

Ginneken, L.M. van (D66). Vraag:

Kan de staatssecretaris toezeggen de deelauto te betrekken bij het onderzoek naar btw-verlaging?

Antwoord: Ik zal in overleg treden met de staatssecretaris van Financiën. Het ministerie van IenW heeft het KiM voorts gevraagd om in het werkprogramma voor 2023 een project te starten dat zich richt op nieuwe vormen van autobeschikbaarheid. Daar maken deelauto's onderdeel van uit. In dat project zal worden gekeken naar instrumenten om alternatieve vormen van autobeschikbaarheid te beïnvloeden.

Onze referentie

IENW/BSK-2022/266719

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Staatssecretaris, ter
informatie aan Minister

⁶ Kamerstuk 2022Z23663.

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z23663&did=2022D50983